

Den følgende sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Kirkegaard* til ministeren for handel, industri og søfart.

Kan jyske sukkerroevlere regne med handelsministerens bistand til oprettelse af en sukkerfabrik i Jylland?

Kirkegaard: Når jeg har stillet det spørgsmål, om den højtærede handelsminister ser sig i stand til med velvilje at støtte bestræbelserne for at få oprettet en sukkerfabrik i Jylland, har jeg gjort det, fordi det vil være af værdi for de interesserede parter snart at få klarhed over, om det er forsvarligt og nyttigt at gå i gang med et så stort foretagende eller ikke. Jeg vil dog med det samme gerne sige, at jeg ønsker i og for sig ikke at medvirke til oprettelsen af en sukkerfabrik i Jylland, hvis der tages sigte på at flytte nogen betydende del af den sukkerproduktion, som nu finder sted på øerne, over til Jylland. Det ville efter min opfattelse kun være at flytte om på allerede bestående værdier, og det sker vist tilstrækkeligt her i landet, det skal vi ikke gå videre med — snarere tværtimod.

Se, når vor nuværende sukkerproduktion finder sted på øerne, på vor allerbedste jord, er det jo ikke tilfældigt; man regnede nok med, da man gik i gang med denne produktion, at gode sukkerroer kun kunne avles på vor bedste jord og under vore bedste klimaforhold. Men i dag ser man noget anderledes på dette forhold. Nu ved vi, at der udmærket godt kan avles så gode sukkerroer på den noget lettere jord og under barskere forhold, som vi har set det i de fleste egne i Jylland. Jeg er altså ikke ude efter at gøre attentat på bestående fabrikker eller på mine kolleger på den fede jord, men nationaløkonomisk ville det utvivlsomt være en bedre forretning at have større arealer med kornafgrøder på den virkelig gode kornjord, hvor man kan høste 30 fold og undertiden derover, og så henlægge en del af sukkerproduktionen til den jord, der ofte giver mindre end det halve af det kornudbytte, jeg her har nævnt. Det vil give en større produktion på de samme arealer, og det er det, vi skal stile imod.

Hertil kommer, at det efter al sandsynlighed vil være billigere at avle roerne på den noget lettere jord, dels fordi jorden er billigere og altså kræver mindre forrentning, dels — og især — fordi den lettere jord i regnfulde perioder er lettere at have med

at gøre. Jeg tror, at vi under sådanne vanskelige dyrkningsforhold vil komme til at arbejde med en smudsprocent, som ligger langt lavere end den, man nødvendigvis kommer op på på den fede lerjord.

Alt, hvad jeg her har anført, gør, at jeg kun kan være af den opfattelse, at en eventuel ny sukkerfabrik naturligt bør anlægges i Jylland.

Hvad angår de muligheder for større eksport af sukker, som må være en forudsætning for igangsættelsen af en større produktion, går der ingen splinter af min værdighed, når jeg erkender, at den højtærede handelsminister ganske sikkert har meget bedre forudsætninger end jeg for at bedømme dem. Men sukkeret har været et godt aktiv for os i mange år, og er det ikke rigtigt, at mulighederne for eksport af sukker stadigvæk er meget store? Hvem der skal bygge en eventuel ny fabrik, skal jeg ikke tage stilling til her, men ville det ikke være muligt at anlægge en fabrik på basis af de eksportmuligheder, som de bestående fabrikker ingen mulighed har for at kunne udnytte, og således at en meget kraftig og meget hurtig afskrivning kan gennemføres, uden at det forringer de nuværende fabrikkers økonomi. Hvis det er muligt, eller der foreligger andre muligheder, tror jeg, vi bør søge den sag løst nu, idet det ikke er sikkert, at de gode eksportmuligheder for sukker, som vi har nu, varer ved mange år frem i tiden.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Spørgsmålet om mulighederne for oprettelse af en sukkerfabrik i Jylland undersøges for tiden i handelsministeriets tilsyn med sukkerordningen, og sukkertilsynet fører forhandlinger såvel med det jyske udvalg som med sukkerfabrikkerne. Når disse forhandlinger og undersøgelser er afsluttet, vil tilsynet fremkomme med en indstilling til handelsministeriet, og sagen vil derefter blive forelagt for rigsdagens sukkerudvalg. Sagen er således ikke moden til afgørelse, og det er derfor ikke muligt at tage stilling til, om det vil være rigtigt at bistå ved oprettelsen af en sukkerfabrik i Jylland.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1952 til 31. marts 1953.